

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Антон ОЛІЙНИК** 1997 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого за спеціальністю «Право», аспірант очної (денної) форми навчання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада (PhD 10002), утворена наказом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Міністерства освіти і науки України, м. Харків від 30 червня 2025 року № 182, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – **Станіслава ПОГРЕБНЯКА**, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Рецензентів:

– **Сергія МАКСИМОВА**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

– **Олени ЗІНЧЕНКО**, докторки історичних наук, професорки, професорки кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Офіційних опонентів:

– **Олександра ПЕРЕДЕРІЯ**, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

– **Сергія РАБІНОВИЧА**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного права Львівського національного університету імені Івана Франка

на засіданні 19 серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» **Антону ОЛІЙНИКУ**

на підставі публічного захисту дисертації «Кодифікація законодавства: порівняльно-правове дослідження» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – **Віктор СМОРОДИНСЬКИЙ**, кандидат юридичних наук, доцент, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, доцент кафедри прав людини та юридичної методології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що полягає в розробленні теоретико-правових засад кодифікації норм права України на основі порівняльно-правового аналізу сучасних підходів до кодифікації законодавства України та зарубіжних держав, а також формулюванні науково-обґрунтованих висновків та рекомендацій з удосконалення кодифікаційної діяльності та системи вітчизняного законодавства з урахуванням зарубіжного досвіду, що має істотне значення для науки теорії права в цілому та, зокрема, для загальнотеоретичних досліджень проблем систематизації норм права.

Дисертація повністю відповідає пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Оформлення дисертації відповідає вимогам, які передбачені наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами).

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті опубліковано у наукових фахових виданнях України:

1. Олійник А.В. Кодифікація як спосіб систематизації законодавства. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 48–52.

2. Олійник А.В. Поняття та ознаки кодексу як особливого результату систематизації законодавства. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2024. № 4 (57). С. 9–13.

3. Олійник А.В. Стан та перспективи розвитку кодифікації законодавства

Публікації за темою дисертації здобувача відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Опубліковані статті містять наукові результати, завдяки яким досягається поставлена мета. Отримані результати, а також сформульовані висновки належним чином обґрунтовані.

У дискусії взяли участь:

Станіслав ПОГРЕБНЯК, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (**голова ради**): із зауваженнями:

«...Сьогодні Сергій Іванович звернув увагу на слово «модель», він інтуїтивно відчув, що тут щось є. Я теж, коли читав роботу, а я з нею неодноразово знайомився, слово «модель» мене теж дуже зацікавило. Я би сказав, і як сказав Сергій Петрович, дисертант недопрацював у певному розумінні і міг би цю ідею моделі в кращому світі подати. Про що я хотів би сказати? Або використати досвід відомого англійського політолога Девіда Хелда, який написав роботу «Моделі демократії». В його роботі основна думка, що немає поняття «демократія», як такого. Демократія давньогрецька – це не теж саме, що у Флоренції у середні віки, у Венеції, і не те, що у Франції у 18 ст. і те, що, наприклад, демократія сьогодні у Сполучених Штатах Америки. Тому він каже, що треба відмовитися від такої суворої категорії, як понятійно-категоріальний апарат. І що ми маємо казати, що кодифікація – це те ж саме, що було кодифікацією при Хаммурапі і сьогодні – це теж та сама кодифікація. Можливо ні. Тут треба згадати, що, можливо, існують моделі кодифікації, що є модель, яка історично розвивалася і є, які між собою конкурують. Ми, за браком часу, не згадували про кодифікацію в ісламі. В ісламському праві кодифікація не така ж сама, як кодифікація у романо-германській, англо-американській системі. Це зовсім інша кодифікація. Її творцями є не державні

органи, а представники відповідних наукових шкіл. Ця традиція нам нагадує юстиніанівську традицію, коли творили кодекси вчені...»

Сергій МАКСИМОВ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого **(рецензент)**: додаткових зауважень висловлено не було.

Олена ЗІНЧЕНКО, докторка історичних наук, професорка, професорка кафедри прав людини та юридичної методології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого **(рецензент)**: додаткових зауважень висловлено не було.

Олександр ПЕРЕДЕРІЙ, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна **(опонент)**: додаткових зауважень висловлено не було.

Сергій РАБІНОВИЧ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права Львівського національного університету імені Івана Франка **(опонент)**: висловив додаткові зауваження:

«...Ми чули зараз, що Антон Вікторович переконливо відстоював те, що допустимо в дисертації більше як на 10, реально це порядку на 15 сторінках, використовувати різні джерела інформації про історико-правові факти, не наводячи при цьому посилань на ці джерела. І він не вважає це порушенням академічної етики. Етики, якої ми всі з вами, шановні колеги, дотримуємося під час написання наших наукових праць. У відповіді на моє зауваження здобувач ще раз процитував свій висновок, який відсутній в його дисертації і внесений в позицію «вперше в юридичній науці основною тенденцією стало...». Намагаючись відповісти на моє зауваження, він сказав, що в другому розділі там десь між рядками, очевидно це моя позиція, так розсипані оці констатації, яких жоден з нас не зміг побачити і тому не відобразив у своїх рецензіях чи відгуках. Ще раз хочу наголосити, що абсолютно недопустимим є приписування собі відсутніх наукових результатів. Це окреме порушення академічної доброчесності, незалежне від таких порушень, як плагіат тощо. Я

вважаю, що розуміння чи нерозуміння змісту базових понять дисертаційного дослідження є необхідною умовою для прийняття радою відповідного рішення. Це недостатня умова, але вона є необхідна умова. Невипадково зараз ми маємо прийняти рішення не про присудження наукового ступеня, як це мало місце до 2017 року, якщо я не помиляюсь, а про присудження освітньо-наукового ступеня. В назві відповідної постанови навіть цей прикметник взагалі знято і там просто сказано про присудження ступеня. Так, напевно, наші шановні нормотворці стидалися чітко зазначити, що зараз має бути вирішено. Так, це освітньо-науковий рівень передбачає оволодіння відповідними освітніми параметрами, знаннями, навичками, про які йдеться. Шановний Антон Вікторович виступаючи, відповідаючи на мої зауваження, ще раз вкотре засвідчив те, що він допускає використання понять кодифікації і систематизації паралельно, однопорядково. Я процитую те, що ми з вами щойно почули: «кодифікація є більш творчим процесом порівняно із систематизацією». Шановні колеги ... за моїм глибоким переконанням, наявність мінімального рівня освітньої компоненти, мінімального розуміння основних понять теми є абсолютно необхідною умовою, за відсутності якої, рада не має підстав прийняти позитивне рішення стосовно присудження відповідного ступеня. Аналогічно стосується, як на мене, дотримання засад академічної доброчесності. І я наголосив у своєму виступі саме не на оцінних елементах, які є дійсно в Законі «Про освіту», а на формально визначеному елементі. Посилання на джерела інформації – це не є оцінювальна вимога, це не є оцінювальне твердження, а це є абсолютно формально визначена вимога...»

Юрій ПОНОМАРЕНКО, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (**присутній на засіданні ради**): без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 4 члена ради,

«Проти» – 1 член ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Антону ОЛІЙНИКУ** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Станіслав ПОГРЕБНЯК